

Hoofdpijnenverslag van de internetconsultatie

Wet digitale aanvraag rijbewijzen

Het hoofdpijnenverslag is een samenvatting van de ingediende reacties. De reacties zijn gesorteerd op (hoofd)thema's. In dit verslag reageert het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat inhoudelijk.

Algemene informatie over de internetconsultatie

In het kort

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wil de Wegenverkeerswet 1994 aanpassen voor de invoering van de Wet digitale aanvraag rijbewijzen. Deze wet maakt het mogelijk om de foto voor het rijbewijs bij een aangesloten fotograaf te maken en daarna:

- een rijbewijs met een digitale foto en handtekening elektronisch (digitaal) aan de balie van het gemeentehuis aan te vragen; of
- het rijbewijs digitaal te verlengen, dit kan alleen als je al eerder een rijbewijs hebt gehad.

Voor wie is deze wet belangrijk?

- Burgers die hun rijbewijs digitaal of elektronisch willen aanvragen, vervangen of verlengen of bij uitbreiding van een categorie van het rijbewijs;
- Fotografen die erkend zijn of willen worden;
- Gemeenten;
- De RDW.

Wat is het doel van de wet?

Het doel van deze wet is het mogelijk maken om een elektronische aanvraag voor een rijbewijs te doen bij de RDW. Bij een elektronische verlenging is maar één bezoek aan een gemeentebalie nodig. De aanvrager kan een foto laten maken bij een erkende fotograaf en vervolgens de aanvraag zelf online indienen. Een afspraak binnen de openingstijden van het gemeentehuis is hiervoor niet nodig. Het elektronisch verlengen verloopt via erkende fotografen en controle met fotovergelijkingsoftware. Dit maakt het proces minder gevoelig voor fouten of fraude. Fouten worden eerder en beter in het aanvraagproces opgespoord. Door een verbeterde digitale foto op het rijbewijs en in het rijbewijzenregister kan de identiteit van een bestuurder ook beter worden bepaald.

Ook wordt het mogelijk om met een digitale foto en handtekening een aanvraag te doen bij de gemeentebalie. Dat geldt voor zowel een eerste aanvraag van het rijbewijs als voor het verlengen, vervangen of uitbreiding van een categorie van het rijbewijs. De gemeenteambtenaar draagt er vervolgens zorg voor dat de aanvraag met digitale foto doorgestuurd wordt naar de RDW.

Reacties op hoofdlijnen

Indieners

Van 24 oktober tot en met 27 november 2024 kon worden gereageerd op deze wet en de toelichting. Er zijn in totaal 3 reacties ingediend, hiervan zijn er 2 openbaar.

Indieners zijn:

- Particulieren: 3 reacties.

Algemeen beeld van de reacties

In onderstaand overzicht is een algemeen beeld geschetst van de reacties. De reacties worden ook gebruikt voor de Memorie van Toelichting in het voorstel, maar hebben niet tot wijzigingen geleid. Per thema reageert het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat inhoudelijk. Twee reacties zijn kritisch en wijzen op de fraudegevoeligheid van dit voorstel. Eén reactie vindt het een goed initiatief en wil dat dit voorstel ook gaat gelden op Caribisch Nederland.

Thema 1: Fraudegevoeligheid

In twee reacties wordt aandacht gevraagd voor de fraudegevoeligheid van het proces van het digitaal aanvragen van rijbewijzen. Zo is volgens een burger het internet verouderd en niet veilig. Ook waarschuwt hij voor de invloed van bigtech bedrijven. Een andere burger is groot voorstander van het minder fraudegevoelig maken van het proces. Hij vraagt aandacht voor de erkende fotograaf die volgens hem de zwakste schakel in het voorstel is. Zo ontbreken er in het voorstel maatregelen om ondermijning van erkende fotografen door criminelen te voorkomen.

Reactie Ministerie:

Fraudegevoeligheid is een belangrijk aandachtspunt. Dit wordt in de toelichting van het wetsvoorstel benoemd. Daarom zijn er bij het elektronisch aanvragen van rijbewijzen waarborgen ingebouwd om het proces van het aanvragen van rijbewijzen fraudebestendiger te maken. Zo logt een aanvrager in op de website van de RDW met 'DIGID substantieel'. Daarbij wordt de identiteit van de burger gecontroleerd. Ook vindt er een pasfotovergelijking plaats door zowel de medewerker aan de gemeentebalie als met de inzet van een technisch hulpmiddel.

Bij het elektronisch aanvragen van rijbewijzen wordt gewerkt met erkende fotografen. Deze fotografen zijn bevoegd om handtekeningen en digitale foto's voor de elektronische aanvraag van rijbewijzen aan te leveren bij de RDW. De RDW houdt toezicht op de erkende fotografen en kan sancties opleggen bij overtredingen. Hiermee wordt de kwaliteit van de benodigde digitale pasfoto en handtekening gegarandeerd. Dit voorkomt misbruik en fraude bij de elektronische aanvraag van een rijbewijs en zorgt voor bescherming van persoonsgegevens. Het toezicht op de erkenninghouder valt buiten dit wetsvoorstel en is geregeld in het wetsvoorstel MERK (Wet voor de modernisering van het erkenningstelsel). Ook zijn bij de RDW intern processen ingericht om fraude te voorkomen.

Thema 2: Wetsvoorstel geldend in Caribisch Nederland

Een burger vraagt in zijn reactie waarom het voorstel niet van toepassing is op Caribisch Nederland. Deze respondent benoemt veel problemen met rijbewijzen. Uitgangspunt zou volgens de respondent moeten zijn dat het voorstel wel in de nabije toekomst van toepassing wordt op de BES-eilanden.

Reactie Ministerie:

Het elektronisch aanvragen van rijbewijzen wordt mogelijk gemaakt met een wijziging van de Wegenverkeerswet 1994, het Reglement rijbewijzen en wat lagere regelgeving. Het voorliggende wetsvoorstel heeft geen gevolgen voor Caribisch Nederland, omdat de rijbewijsrichtlijnen daar niet van toepassing zijn. Dit wetsvoorstel ziet enkel op de werkwijze van de RDW in Nederland. Uitbreiding van het elektronisch aanvragen in Caribisch Nederland is alleen daarom al niet mogelijk. Noodzakelijk is immers dat de RDW toezicht kan houden op zowel het rijbewijsregister als de erkende fotografen en de aan de erkenning verbonden voorschriften, wat buiten Nederland niet mogelijk is.

Vervolgproces

Alle ontvangen reacties zijn geanalyseerd en samengevat in dit verslag. Ze worden ook op hoofdlijnen meegenomen in het wetsvoorstel.

Het wetsvoorstel wordt ter advisering aangeleverd bij de Raad van State. Daarna wordt een nader rapport uitgebracht over dit advies. Het streven is om het wetsvoorstel en de onderliggende regelgeving per 1 juli 2026 in werking te laten treden.